

خانه طباطبایی ها شاهکار هنر معماری کاشان

۲۰ آذر ۱۳۹۳ ساعت ۱۷:۵۸

یکی از زیباترین و دیدنی ترین بناهای تاریخی کاشان، خانه طباطبایی هاست که در محله سلطان امیر احمد در بافت قدیم کاشان واقع شده است. این خانه که از شاهکارهای هنر معماری قدیم به شمار می رود به وسیله مرحوم سیدجعفر طباطبایی از تجار معروف فرش آن زمان - در سال ۱۲۵۰ هجری قمری ساخته شده است.

یکی از زیباترین و دیدنی ترین بناهای تاریخی کاشان، خانه طباطبایی هاست که در محله سلطان امیر احمد در بافت قدیم کاشان واقع شده است. این خانه که از شاهکارهای هنر معماری قدیم به شمار می رود به وسیله مرحوم سیدجعفر طباطبایی از تجار معروف فرش آن زمان - در سال ۱۲۵۰ هجری قمری ساخته شده است. مجموعه خانه طباطبایی ها مشتمل بر ۳ بخش اندرونی بیرونی و بخش مخصوص خدمه است. مجموعه خانه تاریخی طباطبایی ها با ۴۷۰۰ مترمربع وسعت دارای ۴۰ اتاق، ۴ حیاط، ۴ سرداب (زیرزمین)، ۳ بادگیر و ۲ رشته قنات است. معماری خانه طباطبایی ها به شیوه معماری حجاب دار، گودال باغچه، متقارن و درون گرا است.

خانه طباطبایی‌ها که تحت شماره ۱۵۰۴ به ثبت رسیده، در نیمه دوم سده ۱۳ هجری به وسیله حاج سید جعفر طباطبایی از بازرگانان نطنزی مقیم کاشان در محله سلطان امیر احمد احداث شده است.

معمار سازنده آن استاد علی مریم کاشانی و گچ بری ها و نقاشی های آن به وسیله شاگردان میرزا ابوالحسن صنع الملک غفاری کاشانی؛ زیر نظر این هنرمند بزرگ انجام شده است.

قسمت اندرونی:

شامل اتاق پنج دری ساده در مرکز و دو حیاط در دو طرف آن و دارای سرداب هایی که بادگیرها هوا را در آن جریان می دهند که این قسمت محل سکونت خانواده مرحوم طباطبایی بوده است .

حیاط ضلع شمال غربی بزرگتر و تعداد اتاق های آن بیشتر است و دارای سرسرای پذیرایی مجزایی است. در زیر قسمت اندرونی مخصوصاً اتاق مرکزی، سرداب بزرگی قرار دارد که دارای مشخصات منحصر به فرد خود است و به علل مختلف از جمله : وجود بادگیر، سقف ضربی، نوع مصالح به کار رفته در بدنه، دو جداره بودن بدنه، وجود حوضی که قبلاً در مرکز سرداب بوده، اختلاف ارتفاع با سطح کوچه حدود ۸ تا ۱۰ متر، نسیم خنکی که از سطح حوض حیاط مرکزی وارد زیرزمین می شود؛ همه این عوامل باعث شده تا به خصوص در فصل تابستان ۱۵ تا ۲۰ درجه اختلاف دما بین زیرزمین و بیرون آن مشاهده شود.

قسمت بیرونی:

شامل تالار بزرگ (اتاق شاه نشین) در مرکز با نورگیرها و پنجره های مشبک رنگی و پنجره های کناری دو جداره که عمودی باز و بسته می شود. این اتاق دارای تزیینات نقاشی و آئینه کاری و گچ بری های جالب از جمله پنجره های مشبک گچی است که همچون پارچه توری ظریفی به نظر می رسد. در دو طرف اتاق شاه نشین اتاق های گوشواره بنا شده است در جلوی اتاق شاه نشین، ایوانی با آئینه کاری و گچبری های جالب دیده می شود.

در طرفین تالار بزرگ دو حیاط خلوت و نور گیر به صورت قرینه یکدیگر احداث شده است که دارای تابلوهای بدیع نقاشی هستند و از نفایس آثار هنری این دیار به شمار می آیند. اسناد و قراین نشان می دهد که هنرمند بزرگ و نقاش باشی دربار ناصرالدین شاه قاجار یعنی میرزا ابوالحسن غفاری کاشانی ملقب به صنیع الملک با مالک خانه دوستی نزدیک و مراوده خانوادگی داشته است لذا به احترام دوستی که با مرحوم طباطبایی داشته در اجرای گچ بری ها و ترسیم نقاشی های این خانه نظارت داشته است. این مطلب ارزش و اعتبار تزیینات خانه طباطبایی را بسیار افزایش می دهد.

آدرس مطلب :

<https://www.cafetarikh.com/news/۳۵۱۷۳/کاشان-معماری-هنر-شاهکار-طباطبایی-خانه/>